

ÖMER SEYFETTİN'E VEFA

Nâzım H. Polat

- Bir fikir ve sanat adamına karşı beslenen vefa duygusuna örnek olarak ilk sırada, vefatının 100. yılında Ömer Seyfettin'e gittikçe artan ilgiyi gösterebiliriz. Bu durumun sebeplerini üç grupta toplayabilmek mümkündür:

1. Yazarın bütün eserleri artık derlenip toparlanabilmiştir. Daha önce Ahmet Midhat Efendi için de aynı şey söz konusuydu. Külliyyatı ortada olmayan Ahmet Midhat, uzun müddet Prof. Dr. M. Orhan Okay merhumun işaret ettiği hususlar çerçevesinde değerlendirildi; edebî eserlerinin toplu hâlde yayımlanmasıyla onun edebiyatımızdaki yeri âdeta yeniden keşfedildi. Ömer Seyfettin'e yakın durmayan bazı araştırmacıların dile getiremedikleri mazeret, Arap harfli Türk alfabesini okumakta zorluk çekmeleridir. Böyle bir olumsuzluğu aşmış olanlarsa onun yazdığı -sürelî yayınlar şöyle dursun- kitapların orijinallerini bile bulamıyorlardı. Yazı hayatındaki küçücük boşluklar dışında onun kaleminden çıkma bütün metinler toplu hâlde getirilince, en büyük gedik aşılmış oldu. Fakat hâlâ bu konuda yeni adımlar atıracak yayınlar beklenmektedir.

Yapı Kredi Yayınları arasında Ömer Seyfettin'le ilgili önemli bir yayın bulunmayışını eksiklik olarak gören editör Sayın Sabri Koz, güzel hizmetlere vesile oldu. Önce, merhum Tahir Alangu'nun ilk baskısı yıllar önce yapıldığı (May Yayınları, İstanbul, 1968) için artık mevcudu kalmayan *Ömer Seyfettin: Ülkücü Bir Yazarın Romanı* adlı örnek monografisini, bazı şekil değişiklikleriyle, en kullanışlı biçimde yeniden yayımlattı (YKY'de 1. baskı: İstanbul, Haziran 2010). Ardı sıra, *Ömer Seyfettin: Bütün Hikâyeleri* (ilk baskı: 2011) kitabının basılmasını sağladı. Alangu'nun söz konusu eseri, tam bir yol açıcı eserdir. Bu kitap, Ömer Seyfettin'in yakın arkadaşlarından bazılarının henüz hayatta olduğu bir dönemde hazırlandığı için onların bilgisine ve şahitliklerine de başvurularak yazılmıştı. Ayrıca II. Meşrutiyet Dönemi'nin başlarından beri Ömer Seyfettin'in samimi dostu ve kardeş

kadar yakın arkadaşı olan, ölüm döşeğindeyken başından ayrılmayıp hastalık süreciyle ilgili notlar tutan ve hakkında ilk kitabı yazan Ali Canip Yöntem sağdı ve eser iki sefer basılmıştı. İlk basım: Ali Canip Yöntem, *Ömer Seyfettin Hayatı ve Eserleri*, Ahmet Halit Kitabevi, İstanbul 1935; ikinci basım: Ali Canip Yöntem, *Ömer Seyfeddin: Hayatı, Karakteri, Edebiyatı, İdeali ve Eserlerinden Nümuneler*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1947. Yöntem'in kitabı, ilk elden bilgilerle donanması itibarıyla önemliydi. Fakat Alangu'nun kitabı, Yöntem'in bütün bilgilerini içerdiği gibi daha nice kaynak kişinin bilgileriyle donanmıştı. Üniversite dışında yapıldığı hâlde pek çok akademik çalışmanın sağlam merdiveni bu kitaptı. Denebilir ki Ömer Seyfettin'e ilginin kaynağında bu kitap vardı. Daha sonra Ömer Seyfettin hakkında kim ne yazdıysa, onun yolu bu eserden, bu handan geçmiştir. Dostoyevski'nin kendisi gibi Rus klasikleri arasına girmiş isimleri kast ederek "Biz hepimiz Gogol'un *Palto*'sundan çıktık!" sözü meşhurdur. Aynı cümleyi, Ömer Seyfettin hakkında bir şeyler yazarlar olarak biz de, "Hepimiz Tahir Alangu'nun kitabından ilham aldık, ona çok şey borçluyuz." şeklinde söyleyebiliriz.

Tam da bu noktada Yapı Kredi Yayınları ve editörü Sayın Sabri Koz'a bir katanımızı (aslında arzumuzu) iletme fırsatı bulmuş sayılabiliriz: Ali Canip Yöntem'in yukarıda anılan *Ömer Seyfeddin: Hayatı, Karakteri, Edebiyatı, İdeali ve Eserlerinden Nümuneler* (2. baskı) adlı eseri, yine Ömer Seyfettin hakkındaki bütün yazılarıyla birlikte yeniden yayımlanırca memleket ilim ve irfanı için pek faydalı olacaktır.

2. Ömer Seyfettin'den önce hikâye yazarların hepsi, bu türü, romancılık için ısınma hareketleri gibi görmüşlerdi. Hâlbuki Ömer Seyfettin, *Efruz Bey* romanının yalnızca "Hürriyete Layık Bir Kahraman" adlı ilk bölümünü tefrika etmişliği. Bu kısım, Hürriyet ve İtilaf Fırkası mensubu olan ve bu siyasi duruşundan dolayı Maarif Nazırlığı, Şûrâ-yı Devlet (Danıştay) Reisliği gibi yüksek görevlere gelebilen Rıza Tevfik Bölükbaşı'nı parodi yoluyla eleştiriyordu. Böyle bir siyasi atmosferde, hiçbir yayın organı, romanın diğer parçalarını tefrikaya yanaşmadı. Devrin aydını, roman yayımlayamamış bir yazarın, kalıcı olamayacağını düşündü. Ders kitaplarında, ona gerektiği ölçüde yer verilmedi. Bir örnek olmak üzere Mustafa Nihat Özön'ün lise 3. sınıflar için telif ettiği *Metinlerle Muasır Türk Edebiyatı Tarihi*'ne bakalım:

Yukarıda söylediğimiz dil değişikliği başlamasının ilk amelelerinden olan Ömer Seyfettin nazariyesini ileri sürdüğü şeyin amelîyesini de yapan bir kahramandır. Eserleri davasını ispat için yazılmıştır. Dil daha ilk tecrübelerini geçirdiği, asil yoluna yeni yeni koyulduğu zamanlar yazılmış olan bu eserlerde noksan şeyler vardır. Fakat çok zekâ işi, icat kabiliyeti görülen bu küçük eserler, o noksanlara -başlıcası zorla uzatma derdidir- rağmen hikâye şart ve unsurlarını hâvidir.

Eski kahramanlar, yeni kahramanlar, zamane yiğitlerini hep o küçük hikâyelerinde yaşattı. O vakitler idaremizde bulunan ve bir fikir, ihtilal ocağı olan Makedonya'da, gördüklerini ciddi ve mizahi kılıklarda yazdı.

Birkaç büyükçe hikâye tecrübesine kalkıştı, fakat bunda muvaffak olamadan hazırlık zamanında öldü.¹

Özön'ün Ömer Seyfettin hakkında kaydettiği bilginin tamamı bu paragraftan ibarettir ve asıl söylemek niyetinde olduğu hüküm, son cümledir. Altını çizerek dikkatlerden kaçmamasına gayret ettiğimiz ibare ve ifadelerde, aynı eserin gözden geçirilip formatında bazı değişiklikler yapılmış 1941 baskısında ise öğrenciyi Ömer Seyfettin'i okumaktan vazgeçirici bir eda sezilmektedir:

Ömer Seyfettin (1884-1920), Selanik'te neşredilmiş olan Genç Kalemler (1911) mecmuasında tanınmaya başladı, bu şöhreti İstanbul'da neşredilmiş olan Yeni Mecmua (Temmuz 1917) ile geniş bir şekil aldı. Bazı fasülalarla, on yıla yakın süren bu yazı hayatı içinde Ömer Seyfettin, dokuz ciltte toplanmış olan 114 hikâye yazmıştır.² Bu hikâyelerde, çok karışık bir devrin türlü hikâyelerini görmek mümkündür. Makedonya hayatına ait tasvirler, Meşrutiyet devrinin Osmanlılık, Türkcülük, Garpcılık cereyanlarına ait hikâyeler, Umumi Harp yılları içinde yazılmış yeni ve eski kahramanlık menkıbeleri, bu eserlerde esas mihreri teşkil eden mevzulardır. "Edebiyatımızın şiarı; "Çok laf, az eser!"dir. Ben, şimdilik bu şiarı bozmaya çalışıyorum. Ağustosböceği gibi öterek yan gelmekten ise karınca gibi çalışmak daha iyi değil midir? Şimdiye kadar öttüğümüz elverdi. Biraz da iş yapalım ki çorak edebiyatımız şenlensin." ([Ruşen Eşref], Diyorlar Ki). Ömer Seyfettin bu fikirle çok ve çabuk yazdığı hikâyelerini vücuda getirdi. Muharrir, mevcut hikâyelerinde görüldüğü gibi daha ziyade mevzua ehemmiyet vermiş ve kolaylıkla bulduğu anlaşılabilir bu mevzuları fikir ve hayal yormayan bir sadelik içinde anlatmıştır. Dildeki bu sadeliğe mukabil vakaları anlatışında ve muhaverelerde yersiz uzatmalar vardır. Birkaç halk fıkrasından genişleterek yazdığı hikâyeler, bu sakatlığın canlı delilleridir. Edebiyatı Cedide'nin, tasvir ve tahlil bolluğuna sert bir aksülamelle, bu iki tebliğ vasıtasına hiç müracaat etmemeyi sanatına esas edinen Ömer Seyfettin'in hikâyeleri, bu yüzden çok zamanî bir mahiyet arz etmektedir. Hikâyelerinde noksan olduğu hissedilen bir nokta da beşeri duygunun yokluğu, zalim bir şekilde alaycı denecek haldeki fantezi düşkünlüğüdür. Kendisinin de itiraf ettiği gibi daha ziyade "plastik" şeyleri sevmesi birçok modeller yapmasına yardım etmiş ise de o modellerin hatırda canlı kalabilmesi için gereken ruhu vermesine engel teşkil etmiştir.³

3. Ömer Seyfettin, sağlığında muhatap olduğu çekemezlikler kadar vefatından sonra da görmezden gelme direnciyle karşı karşıya idi.

Ahmet Hamdi Tanpınar, kendisine ilgi gösterilmeyişi (ki bu tamamen şairane bir serzenişten ibarettir) "Sükût suikastına uğradım." cümlesiyle telin etmişti. Hâlbuki kendisi, 1959'daki yayımlanan "Türk Edebiyatında Cereyanlar" (Ede-

1 Mustafa Nihat Özön, *Metinlerle Muasır Türk Edebiyatı Tarihi*, Maarif Vekâleti Yayınları, Devlet Matbaası, İstanbul 1934, s. 380.

2 Özön'ün burada verdiği sayı, Ali Canip Yöntem'in hazırlayıp Muallim Ahmet Halit Kitabevi tarafından yayımlanan 9 ciltlik *Ömer Seyfettin Külliyyatı* (İstanbul, 1938) içindeki hikâye sayısıdır.

3 Mustafa Nihat Özön, *Son Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, Maarif Vekâleti Yayınları, Devlet Matbaası, İstanbul 1941, s. 270.

biyat Üzerine Makaleler, MEB Yay., İstanbul 1969, 107, 114, 123) makalesi dışında “Ömer Seyfettin” adını anmış değildir. Tanpınar’ın *Yahya Kemal* (1963) kitabında Ömer Seyfettin adının geçtiği kısım (s.90) aynı yazının yenilenmiş metnidir. Kimin sükût suikastına uğradığına varın siz karar verin. Bu kışkırtıcı şair belki mazur görülebilir. Niçin mi? Çünkü o Türk edebiyatı listesindeki en elitist/seçkin isimdir. Ömer Seyfettin’in “Yeni Lisan” ve “Millî Edebiyat” istikametindeki şiirlerini beğenmesini beklemek boşunadır. Ama 167 hikâyesi içinde de -beğeneceği değil- dikkate alacağı bir şey yok muydu? Yoktu. Tanpınar penceresinden bakınca Ömer Seyfettin’in insanları avam, mekânları avamidir hatta pespayedir. Tanpınar’ın sadece “Erzurumlu Tahsin Efendi”si Ömer Seyfettin’in hikâyelerindeki kişiler dünyasına uğrayabilir ama yürüyebilecek bir cadde, sokak, oturabileceği bir meclis bulamaz. Bütün bunları alt alta yazıp toplayınca edebiyat anlayışı bakımından iki ayrı kampta bulduklarını anlarız. Ama edebiyat tarihi yazarak edebî ve fikrî eserin tesir alanını ölçmede kendini ispatlamış bir kalem erbabının, 5-6 yıl içinde yazı diline yön veren Ömer Seyfettin’i yok sayması, şairane haset dışında hiçbir duygu ile açıklanamaz.

Bütün bunların ötesinde ona aleyhtarlık hislerini bazen gizli ama fırsat buldukça açıkça dile getiren, sanatını eleştiriyormuş gibi görünüp fikrî cephesine saldıranlar da vardı. Giderek sertleşen aleyhtarlık düşmanlığa dönüştü. Hazmedilemeyen, Ömer Seyfettin’in dünya görüşünü milliyetçilik üzerine kurmasıydı. Yakın geçmişte (2007 sonrasında) birbirinden çok farklı kanat ve kanaattaki bazı kalem sahiplerinin Ömer Seyfettin düşmanlığında birleşmeleri asla tesadüf değil, önlerinde tek engel olarak onun verdiği ilhamla yetişenleri görmeleri idi. O yaralanır, itibarsızlaştırılırsa memleket “değneksiz köy” olabilirdi. Onların saldırıları, asırlık derin uykudaki “ashab-ı kehfimiz”den bazılarını uyandırabilirdi. Onun haksızlığa uğradığı yolunda bir kanaat geliştikçe eserlerine karşı ilgi daha da arttı, okuyucu kitlesi olabildiğince genişledi. Çünkü o; aleyhtarların söylediğinin aksine, çağını yakalayabilmiş bir aydıydı, gerçek (yani felsefî ve sosyolojik anlamda) “Aydınlanmacı” bir fikir ve sanat adamıydı.

Hangi ansiklopediye bakarsanız bakınız, “Aydınlanma Çağı”nın, 17. yüzyıla kadar eskilere götürüldüğünü görürsünüz. Ne var ki “aydınlanma” düşüncesinin her kıtada hatta her memlekette, her kültürde farklı bir serüveni, farklı bir yayılma hızı var. Önce felsefe, sonra edebiyat... Eser, düşünce toprağında yeşerir. Her türlü edebî eserin arka planında -bilinçli veya bilinçsiz- bir felsefi düşünce vardır. Farkında olmadan bir düşüncenin gölgesinde yürümek halk kültürünün tortusudur. Aydınlar ilgili felsefi ışığı başka kültürlerle de açık kaynaklardan beslenerek alırlar. Bu ayrım, özellikle Osmanlı ülkesi için doğrudur. Kaynak ne olursa olsun felsefi düşüncenin edebî eserlerde tezahürü, zaman dizimi bakımından epey sonradır.

Hilmi Ziya Ülken’e göre

Türkiye’de ‘Aydınlanma’ devri diye bir devir olduğunu söylemek güçtür. Çünkü (...) bu fikir cereyanının kendi bünyemizden doğabilmesi için, ondan önce bu fikirleri hazırlayan tecrübecilik ve akılcılık çığırlarının,

Rönesans ile başlayan Descartes ve Locke ile gelişen bütün modern felsefenin Türkiye’de yaşanmış olması gerekirdi. Hâlbuki bu fikir gelişmelerinin olduğu 16-18. yüzyıllarda Türkiye, Avrupa ile hemen hiçbir fikir temasına girmeden kendi içine kapanmış bulunuyordu. Öyle ise burada sözünü ettiğimiz «Aydınlanma», tabii bir fikir evriminin neticesi olacak yerde, 19. yüzyılın ortasında birdenbire dışardan gelen bir fikir aşısının ürünü olarak doğmuştur.

Aydınlanma, terakki fikirlerinin önderleri Şinasi, Münif Paşa ve Ali Suavi’dir. Fakat bu fikirler daha sonra romantik edebiyat anlayışı, devrimci ve heyecanlı bir ifade ile uzlaşarak Namık Kemal’de devam etmiş, Ahmet Mithat’da tarafçı bulmuş ve İkinci Meşrutiyet yıllarında M. Şemseddin (Günaltay)’e kadar gelmiştir.⁴

Hilmi Ziya’nın bu cümleleri; “Türkiye’de ‘Aydınlanma’ devri Tanzimat’la başlatılabilir ama asıl aydınlık, II. Meşrutiyet’te gözlere ulaşabilmiştir.” şeklinde daha da özetlenebilir. Tanzimat aydınının “Aydınlanmacı”lığı, devlet eliyle ve diliyle, mühürlediğimiz zımni bir medeniyet değiştirme antlaşmasıdır. En açık biçimiyle Şinasi’nin şiirlerine yansımış şekliyle aydınlarımız bu yeni medeniyetin mucizesi olarak “akıl” ve “kanun”u, değerler sistemi olarak ise adalet, halkçılık ve hikmet (bilgelik) kavramlarını öne çıkarıyordu. Fakat siyasi ve toplumsal zemin, bunları olgunlaştıracak gıdadan mahrumdu. O gıdanın biriktirmeye başlandığı dönem, II. Meşrutiyet’tir. Türkiye’de bu dönemin en önemli kültür olayı, “Yeni Hayat Felsefesi” diye adlandırılan düşünce tarzıdır. Yeni Hayat, fikirde romantizme açtı fakat fiiliyatta akli ve dünyevi esaslara dayanıyordu.

“Yeni Hayat” terimini ilk defa kaydeden de Ömer Seyfettin’dir. İlk “Yeni Lisan” yazısıyla birlikte yayımlanan “Kış Hisleri” şiirinde hayata bakış, tıpkı adı geçen yazıda edebiyata bakış gibidir. Edebiyatın, Doğu’ya (İran’a) ve Batı’ya (Fransa’ya) yönelişi, taklittir. Ama yazar, millî bir edebiyat doğacağından emindir. “Kış Hisleri” şiirinde de mazi ve hâl kış, gelecek ise bahar olarak görülür:

*Her yer yeşillenir ve güler bir yeni hayât!
Yoktur tabiata ezeli bir elem, memât...*

İşte 2020’de onun gördüğü ilgi de bu beyitteki benzetmeyle âdeta kışın bahara dönmesi gibi olmuştur. Bu yazıyı sonlandırırken, altı ay arayla o baharı müjdeleyen iki eserden söz etmek isterim.

Bunlardan biri Mardin Artuklu Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mehmet Işık’ın kaleme aldığı, *Ölümünün Yüzüncü Yılında Ömer Seyfettin Hikâyelerini Yeniden Okumak* (Paradigma Akademi, İstanbul – Mayıs 2020, 375 s.), diğeri ise Dr. Atila Aktaş’ın *Ömer Seyfettin Hikâyelerinde Türk Kimliği ve Milliyetçi Söylem* (Altınordu Yayınları, Ankara – Aralık 2020, 473 s.) adlı kitabıdır. Aktaş, doktora tezi olmak üzere hazırladığı çalışmasını, “Ömer Seyfettin’in vefatının 100. yılı anısına” yayımlamıştır.

4 Hilmi Ziya Ülken, *Türkiye’de Çağdaş Düşünce Tarihi*, Ülken Yayınları, İstanbul, 1992, 64.

Bu eserlerin ilk ortak tarafı, isimlerindeki “Hikâyeleri” ifadesidir. Yani asıl malzeme olarak Ömer Seyfettin’in hikâyeleri seçilmiştir. Hemen ifade etmeliyim ki bence bir yazarın, herhangi bir mesele üzerindeki görüşleri esasına dayanan akademik çalışmaları, sadece bir edebî tür çerçevesinde yapmak, yanlış sayılmasa bile verimi azaltıcıdır. Hiçbir edip, şiirinde dile getirdiği bir kanaati, hikâye, roman veya tiyatrosunda reddetmez. Birinde kalemin heyecan sesleri çıkardığına, diğesinde ise belki düşünerek konuştuğuna şahit olunacaktır. Bir başkasının çıkıp aynı meseleye, şiirler veya bilmem hangi tür çerçevesinde bakabileceği ileri sürülebilir. Fakat bu, sadece zaman ve enerji kaybı demektir. Belki bilgilendirici metinler başka bir çalışma evrenine ötelenebilir. Çünkü edebî metin, söylemek istediğini mecaz dünyasının aynasına yansıtarak verir. Fakat makale ve aynı yöntemle veri aktaran bilgilendirici eserler, hiçbir şeyi perde arkasında göstermez. Dolayısıyla her türde kalem oynatmış ediplerin eserleri üzerinde çalışırken edebî olanlar esas alınıp onların simge ve gösterge dünyası serh ve tahlil edilmeli, bilgilendirici metinlerden ise destek alınmalıdır.

Sözünü ettiğimiz iki eserin diğeri bir ortak tarafı, her ikisinin de “Ömer Seyfettin’in Hayatı ve Eserleri” bahsini, asıl konuya zemin yapmalarınıdır. Eser hangi yazarla ilgili olursa olsun, böyle bir bahis daima fayda sağlayabilir.

Edebî metne, toplum bilimine verdiği malzeme açısından bakmak, bazı eleştirmenler tarafından pek de olumlu karşılanmamaktadır. Fakat toplumsal özellikle faydayı öne çıkaran edebî metinler, doğru hüküm verme peşinde olan araştırmacıyı kendi izinden sürükler. Elimizdeki iki eser, toplum bilimsel (sosyolojik) inceleme tarzında birleşmektedir. Bu tarz incelemelerin, akademik çalışma alanı -tıpkı Doç. Dr. Mehmet Işık örneğinde olduğu gibi- Türk edebiyatı dışında kalan kimse tarafından yapılması, konuya farklı yaklaşımlar, farklı derinlikler kazandırmaktadır. Külliyyat neşirlerinin önemli faydalarından biri de işte bu merkezde yani farklı çalışma disiplinlerinin birikimlerini ilgili alana çekmektir.

Dikkatlere sunmak istediğimiz her iki eser de yöntem bilgisi bakımından epey zengin bir manzara göstermektedir. Ancak, Dr. Aktaş'ın kitabında yöntem belirleyici olmak üzere kaleme alınan;

- I. Millî Kimliğin Anlamı, Niteliği, Dil ve Edebiyatla İlişkisi
- II. Söylem ve Edebiyatta İdeolojik Söylemin Sınırları
- III. Türk Milliyetçiliğinde Temel Yaklaşımlar

ana başlıklı “Giriş” kısmı, Doç. Dr. Işık'ın kitabına daha çok yakışacakmış intibası uyandırmaktadır. Işık'ın kitabında konuya ve malzemeye bakış açısını tanyin eden kısımlar, ilgili bahislerin baş taraflarında verilmiştir. Böyle bir tercih, okuyucunun meseleye bakışını, konuyu takibini kolaylaştırır. Mesela:

“3.3. Ömer Seyfettin Hikâyelerinin Hınç/Ressentiment Kavramı Çerçevesinde Değerlendirilmesi” (s. 288-325)

bahsinin ilk dört sayfası, “Hınç/Ressentiment” kavramı hakkında nazari görüşlere ayrılmıştır.

Söz bu noktaya gelmişken konunun bizi itiraza çağırdığını fark ediyorum.

Muhtemelen Doç. Dr. Işık, metne bakışındaki nesnelliği muhafaza edebilmek maksadıyla, Ömer Seyfettin’i hınç kültürüne mağlup gösterenlerin, ötekileştirici hatta düşmanlaştırıcı bir dil kullananların kanaatlerine de uzak durmamayı tercih etmekte ama sonrasında metnin şekillenmesindeki sebepleri saymaya geçmektedir. Evet, bu tarafsızlıktır. Ne var ki “tarafsızlık”, her zaman “hakperestlik” olamaz. Tarafsızlıktan önce, hakperestliğe ihtiyaç vardır. Yazının mecrasından çıkmaması, asıl konumuz dışında kalan bir yönünün şişkinleşmemesi için bu bahsi kapamak zorundayım. Ömer Seyfettin okuyucuları olarak Doç. Dr. Mehmet Işık’a da Dr. Atilla Aktaş’a da yeni yayınların yolunu döşeyen bu önemli ve güzel çalışmaları için teşekkür ederiz.

Vefatının 100. Yılında Ömer Seyfettin’in ilgi odağı oluşunu ispatlayacak daha başka pek çok yayın yapılmıştır. Hepsinden söz edilemeyeceğini kabullenerek hemen herkesin değerli bulacağını düşündüğümüz birkaçını anmalıyız.

Ömer Seyfettin, Türk Ocağı mensuplarındandı. Bu itibarla onu anmak hususunda ilk hatırlanması gereken kuruluş da Türk Ocaklarıdır. Nitekim Türk Ocağı İstanbul Şubesi, *Ömer Seyfettin İçin* (Ötüken Neşriyat, İstanbul 2020, 351 s.); Bursa Türk Ocağı Şubesi ise *Vefatının 100. Yılında Ömer Seyfettin’e Armağan* (Bursa- Aralık 2020, 392 s.) adlı kitapları yayımladılar.

İstanbul Türk Ocağı, çıkaracağı anma kitabının hem bir bütünlük arz etmesi hem de ihtiyaç duyulan konuları gündeme taşımak için bazı imza sahiplerine muhtemel başlık sunarak kendilerinden yazı istemiştir. On yedi yazıdan ibaret bu kitap -amaca tam anlamıyla erişilemese bile- birkaç kalıcı makale yazılmasına vesile olmuştur.

Türk Ocakları Bursa Şubesinin çıkardığı *Vefatının 100. Yılında Ömer Seyfettin’e Armağan* adlı bir kitap; bu derneğin Bursa Uludağ Üniversitesiyle ortaklaşa yaptığı bilgi şöleni bildirilerinden ibarettir. Doğal olarak bildiriler, kitap formatına kavuşturulurken bir sınıflandırma yapılmıştır. Bu tasnife göre, yirmi yedi yazının yer aldığı kitaptaki ana başlıklar şunlardır:

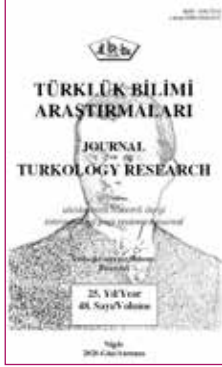
- I. Ömer Seyfettin’in Hatıra Kitabı ve Hikâyeleri
- II. Ömer Seyfettin ve Türkçülük
- III. Ömer Seyfettin’in Çeviri Faaliyetleri, Dil ile İlgili Düşünceleri
- IV. Ömer Seyfettin ve Eğitim
- V. Ömer Seyfettin’in Ölümü

Kitabın baş tarafında, fikir adamı, şair ve hikâyeci Ömer Seyfettin’le isim benzerliği dışında hiçbir benzerliği olmayan birinin 1930 tarihli bir fotoğrafının ve Latin harfli el yazısının bulunması, pek talihsiz bir rastlantı olmuştur. Söz

konusu fotoğraf, İstanbul Şehir Üniversitesi Kütüphanesi Taha Toros Arşivi'nden alınmıştır. Fotoğrafın bu arşive girme nedeni hakkında tahmin yürütmüyoruz. Fakat ilgili arşivde, aynı türden yanlışlıklara sebep olacak daha nice yazılı veya görsel malzeme mevcuttur. Arşivi tasnif edenlerin daha dikkatli davranmasını istemekten başka yapılabilecek bir şey yok maalesef...

Hars Akademi Uluslararası Hakemli Kültür-Sanat-Mimarlık Dergisi "Ömer Seyfettin Özel Sayısı"nda (3. C, Ekim 2020) on üç, 15 Nisan 2020 tarihli *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*'nin 9. cilt 25. sayısında ise on bir yazı bulunmaktadır.

Vefatının 100. Yılında Ömer Seyfettin'e vefa borcunun -cüzi de olsa- bir kısmını ödeyebilmek niyetiyle, yayın hayatında çeyrek asrı geride bırakan *Türklük Bilimi Araştırmaları* dergisi de Aralık 2020 tarihli 48. sayısında, yazarımıza sekiz yazılık bir dosya ayırmıştır. Dosyada, Ömer Seyfettin'in, adı bilinen ama metni ele geçirilemeyen "Cambazın Aşkı" başlıklı hikâyesi de bulunmaktadır. Hikâye metninin tamamı tespit edilemediği için *Türklük Bilimi Araştırmaları*'nda eksik kalan kısmı ise elinizdeki *Türk Dili* dergimizin Ocak 2021 tarihli 829. sayısında basılmıştı.

Ömer Seyfettin'in 100. ölüm yıl dönümü olan Mart 2020 tarihli 818. sayısından beri bir yıl boyunca her ay, bu büyük kültür adamımızla bir şekilde ilgili yazılara sayfa ayıran *Türk Dili*'mizin 828. sayısında (Aralık 2020) ise yarım kalan "Cambazın Aşkı" tamama erdirilmişti. "Ömer Seyfettin Özel Sayısı" ibareli bu nüsha, Türk Dil Kurumunun Ömer Seyfettin'e saygıda ne kadar duyarlı davrandığının da kanıtıdır. Ömer Seyfettin okuyucuları olarak, tam bir aydın hassasiyetiyle bu çok anlamlı sahiplenmeden dolayı Kurum yönetimine ve yukarıda bahsettiğimiz yayınlarda emeği bulunanların hepsine şükranlarımızı sunarız.

Kaynaklar

Özön, Mustafa Nihat, *Metinlerle Muasır Türk Edebiyatı Tarihi*, Maarif Vekâleti Yayınları, Devlet Matbaası, İstanbul 1934.

Özön, Mustafa Nihat, *Son Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, Maarif Vekâleti Yayınları, Devlet Matbaası, İstanbul 1941.

Tanpınar, Ahmet Hamdi, *Edebiyat Üzerine Makaleler*, MEB Yay., İstanbul 1969.

Tanpınar, Ahmet Hamdi, *Yahya Kemal*, Yahya Kemal Sevenler Cemiyeti Neşriyatı, İstanbul 1963.

Ülken, Hilmi Ziya, *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*, Ülken Yayınları, İstanbul 1992.

